

СЕРЕДОВИЩЕ ДЛЯ ОСОБИСТІСНО ОРІЄНТОВАНОГО НАВЧАННЯ

Нервова система шестиричного першокласника характеризується високою пластичністю, тобто здатністю фіксувати впливи середовища й готовністю на них реагувати. Цю особливість нервової системи шестиричних дітей бажано враховувати та раціонально використовувати у створенні навчально-виховного середовища. Тож яким воно має бути?

1. Відповідати санітарно-гігієнічним вимогам. Бути світлим, просторим, провітрюватися, відповідати анатомо-фізіологічним особливостям першокласників. Блок для шестиричок має складатися з таких приміщень:

- класна кімната з розрахунком 2,4 м² на одного учня;
- кімната для ігор із розрахунком 2 м² на місце;
- приміщення для рекреації з розрахунком 1 м² на місце;
- роздягальня;
- спеціальне місце в їдальні.

Бажано обладнати приміщення мобільними рухомими

ся, що дає можливість змінювати оточення відповідно до завдань, діяльності школярів.

Відстань від класної дошки до перших парт має бути не меншею 2,5 м, відстань між рядами — 0,6 м.

Дошка розміщується таким чином, щоб відстань од її нижнього краю до підлоги не перевищувала 75 см.

2. Пізнавальним. Відповідати пізнавальним потребам дитини, задоволювати пізнавальні інтереси, сприяти розвитку допитливості, а також розвивати мислення, мовлення, пам'ять, увагу,

кою шестиричного віку є становлення активної самостійної пізнавальної діяльності. В цьому віці у дитини відбувається активний розвиток мислення при переважаючій ролі наочного дієвого. Дитина знаходить відповідь на запитання «як» і «чому» саме в результаті конкретних практичних дій з предметами. Більш глибоке і повне усвідомлення учнями навчального матеріалу відбувається в процесі багаторазового повторення практичних дій. Індивідуальна практична діяльність школяра стає провідним засобом самонавчання. Тому логічним і ра-

робочого місця практичними матеріалами, створення окремих місць для заняття, практичних дій — колективних і індивідуальних. З цією метою можна порадити згрупувати і розмістити подібні матеріали разом у відповідних місцях кімнати — навчальних куточках або центрах діяльності.

3. Емоційним — психологічно комфортним, затишним. Емоції дитини є основою формування пізнавальних інтересів, допитливості, розвитку моральних почуттів і формування рис характеру. Має бути оформленний куточек усамітнення, кален-

4. Особистісно-значущим. Дитина має відчувати свою незалежність, своє місце, роль у колективі (дошка листування, дошка приходу до школи, «зубастики», фотографії дітей, іхні дні народження, сімейні анкети, портфоліо, дитячі роботи).

Середовище має враховувати інтереси:

- дітей;
- батьків;
- вчителя.

Для дітей. Їхня діяльність різноманітна, то й середовище має бути різним, пристосованим для навчання, гри, відпочинку або дозвілля.

Доцільно використовувати зручні мобільні меблі, які легко пересувати та створювати центри діяльності, відпочинку, гри.

Для батьків. Куточек, де будуть розміщені матеріали:

інформаційного характеру — про успіхи дітей у навчанні, виставки та стенді дитячих робіт, розклад уроків, режим дня, вимоги до знань та умінь учнів, «Шо ми вивчаємо»;

методичного характеру, що сприяють формуванню та підвищенню педагогічної культури батьків — поради батькам, анкети, відповіді на запитання «Що ми вивчаємо».

Для вчителя. Створення раціональних, зручних умов для роботи та впорядкування методичного, дидактичного матеріалу.

*Підготувала
Ірина СУХОПАРА,*